

Số: 2196 /SGD&ĐT-GDTrH
V/v Thực hiện dạy học môn Ngữ văn
cấp THCS, cấp THPT năm học 2014-2015.

Bến Tre, ngày 22 tháng 9 năm 2014

Kính gửi:

- Các phòng Giáo dục và Đào tạo;
- Các trường Trung học phổ thông.

Tiếp theo công văn số 1866/SGD&ĐT-GDTrH ngày 15/8/2014 của Sở Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) về việc hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ Giáo dục trung học năm học 2014-2015; Sở GD&ĐT hướng dẫn dạy học môn Ngữ văn cấp Trung học cơ sở (THCS), cấp Trung học phổ thông (THPT) năm học 2014-2015 như sau:

I. Về thực hiện chương trình

1. Tổ chức dạy học cần bám sát chuẩn kiến thức, kỹ năng và phù hợp với đối tượng học sinh. Lưu ý những điểm chủ yếu sau:

- Căn cứ chương trình giáo dục phổ thông, hướng dẫn thực hiện chuẩn kiến thức, kỹ năng, sách giáo khoa, xác định mục tiêu bài học và tổ chức dạy học theo đúng mục tiêu bài học đã được xác định. Đặc biệt chú ý phát huy năng lực ngôn ngữ cho học sinh trong việc đọc hiểu cũng như tạo lập văn bản.

- Tùy thuộc vào đối tượng học sinh, triển khai nội dung bài học sao cho phù hợp. Đối với học sinh khá, giỏi có thể mở rộng, nâng cao (bằng việc so sánh, đối chiếu) hoặc hướng dẫn phân tích vấn đề có chiều sâu; đối với học sinh yếu kém chỉ cần dạy đúng, dạy đủ các đơn vị kiến thức, không vượt quá chuẩn quy định.

- Bảo đảm nội dung bài học được thể hiện trên giáo án đáp ứng được mục tiêu bài học đã được xác định.

2. Quan tâm đến các chuyên đề tự chọn bám sát để củng cố kiến thức và chuyên đề nâng cao để bồi dưỡng học sinh khá, giỏi.

3. Tổ chức lồng ghép, tích hợp giáo dục kỹ năng sống, giáo dục tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh, giáo dục ý thức bảo vệ môi trường... đạt hiệu quả thiết thực.

4. Đối với các trường THCS tiếp tục triển khai thực hiện Chương trình Ngữ văn địa phương và tham gia tốt Hội thi Tìm hiểu di sản văn hoá tỉnh Bến Tre năm học 2014 - 2015.

5. Đối với trường THPT Chuyên cần triển khai đầy đủ các chuyên đề chuyên sâu dành cho học sinh chuyên Ngữ văn.

II. Thực hiện đổi mới phương pháp dạy học

1. Đổi mới phương pháp dạy học cốt yếu là để nâng cao chất lượng dạy học. Đổi mới phương pháp dạy học, dạy học theo chuẩn kiến thức, kỹ năng, không có nghĩa là giúp học sinh ghi lại nội dung bài học trong Hướng dẫn thực hiện chuẩn kiến thức, kỹ năng hoặc lên lớp chỉ chú trọng một vài phương pháp dạy học mới như thảo luận nhóm, nêu vấn đề... mà phải vận dụng, kết hợp các phương pháp

dạy học (kể cả phương pháp dạy học truyền thống) phù hợp với đặc trưng bộ môn giúp học sinh khám phá, lĩnh hội kiến thức một cách chủ động, nhằm phát huy tính tích cực học tập của học sinh.

2. Đổi mới phương pháp dạy học cần chú trọng hơn nữa chuẩn về kỹ năng, nhất là hoàn thiện kỹ năng đọc hiểu văn bản theo đặc trưng thể loại, nhằm giúp học sinh không chỉ đọc hiểu văn bản được chọn giảng trong chương trình mà còn có khả năng đọc hiểu văn bản ngoài chương trình.

- Dạy đọc - hiểu văn bản cần đặc biệt quan tâm tổ chức đọc văn bản (nắm được cốt truyện, tình tiết, diễn biến, ngôn ngữ... đối với truyện; nắm được mạch cảm xúc, hình ảnh, giọng điệu... đối với thơ). Từ đó, định ra hướng phân tích tác phẩm theo đặc trưng thể loại nhằm đáp ứng đầy đủ chuẩn về kiến thức, kỹ năng;

- Dạy tập làm văn cần củng cố về phương pháp làm văn như: phân tích đề một cách chính xác để tiến hành xây dựng, tổ chức bài làm cho phù hợp với yêu cầu của đề bài. Đặc biệt đối với văn nghị luận, cần tổ chức luyện tập cách nêu luận điểm và viết đoạn văn trình bày luận điểm.

- Về Tiếng Việt, cần nắm vững lí thuyết và biết vận dụng làm tốt các bài tập trong sách giáo khoa và các bài tập tương tự khác.

3. Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học môn Ngữ văn cần phải quan tâm đến hiệu quả của việc ứng dụng, tránh biến giờ dạy học Ngữ văn có ứng dụng công nghệ thông tin trở thành giờ “chiếu – chép” vô bổ.

4. Đối với việc hướng dẫn học sinh ôn luyện môn Ngữ văn thi tốt nghiệp THPT cần chú ý:

- Hệ thống hóa kiến thức theo các lĩnh vực: văn học (lịch sử văn học, đọc - hiểu văn bản văn học theo thể loại, lí luận văn học); tiếng Việt; làm văn... nhằm giúp học sinh dễ nhớ, nhớ lâu hơn.

- Đưa ra các bài tập mang tính khái quát để hướng dẫn học sinh vận dụng kiến thức trả lời câu hỏi kiểm tra kiến thức hoặc tạo lập văn bản (nghị luận văn học, nghị luận xã hội). Từ đó hoàn thiện kỹ năng vận dụng kiến thức của học sinh đáp ứng yêu cầu đổi mới kiểm tra đánh giá, đổi mới thi cử.

- Hướng dẫn sử dụng tốt sách tham khảo hợp lí, giúp học sinh học tập cách tổ chức bài làm, lối diễn đạt trong sáng, cách lập luận chặt chẽ... Đặc biệt hướng đến loại đề mở nhằm tạo điều kiện, giúp học sinh trình bày một vấn đề theo cách nhìn, cách hiểu và cách trình bày mang tính cá nhân, sáng tạo giải quyết đề bài theo hướng mở. Tuyệt đối không bắt học sinh học thuộc lòng bài mẫu.

- Sử dụng Tài liệu ôn tập thi tốt nghiệp THPT do Sở GD&ĐT chủ trì biên soạn. Tài liệu cũng chỉ là tham khảo, giáo viên khi sử dụng, cần thiết phải đầu tư soạn giảng sao cho phù hợp với điều kiện thực tế tại địa phương.

5. Đối với việc hướng dẫn học sinh ôn luyện môn Ngữ văn làm bài thi tuyển vào lớp 10 cần lưu ý:

- Tổ chức ôn tập kiến thức theo đúng chuẩn kiến thức; phải giúp học sinh *hiểu, nhớ* chính xác kiến thức Văn học, Tiếng Việt... đã học để vận dụng tốt trong việc làm bài thi, bài kiểm tra theo tinh thần đổi mới kiểm tra đánh giá kết quả học tập

của học sinh theo hướng phát triển năng lực. Không được hướng dẫn học sinh tập trung ở một số lĩnh vực (cho là quan trọng, có thể gặp trong đề thi).

- Cần chú ý rèn luyện kỹ năng vận dụng tiếng Việt trong tạo lập văn bản như: viết đúng ngữ pháp, rõ ràng, trong sáng; biết tổ chức liên kết câu, đoạn văn để diễn đạt một nội dung nào đó.

III. Thực hiện đổi mới kiểm tra, đánh giá

1. Thực hiện kiểm tra, đánh giá xếp loại theo đúng quy chế của Bộ GD&ĐT và quy định theo khung phân phối chương trình môn Ngữ văn. Nội dung kiểm tra (thường xuyên và định kì) phải theo chuẩn kiến thức, kỹ năng và theo hướng phát triển năng lực của học sinh. Sở GD&ĐT chịu trách nhiệm ra đề kiểm tra học kì ở lớp 9 và 12.

2. “Kiểm tra, đánh giá là hai khâu trong một quy trình thống nhất xác định kết quả thực hiện mục tiêu dạy học”. Việc kiểm tra, đánh giá không dừng lại ở việc xếp loại kết quả học tập của học sinh mà qua kiểm tra, đánh giá còn là điều kiện thúc đẩy giáo viên điều chỉnh, thay đổi phương pháp dạy học sao cho phù hợp với đối tượng và đồng thời còn giúp học sinh thay đổi phương pháp học tập để đạt kết quả tốt hơn.

3. Để xây dựng thư viện đề kiểm tra, yêu cầu trường phải gửi đủ đề kiểm tra định kì và đề kiểm tra học kì về Sở GD&ĐT sau khi kết thúc học kì theo địa chỉ email: phonggdtrh.sobentre@moet.edu.vn.

IV. Nâng cao chất lượng hoạt động tổ chuyên môn

1. Xây dựng kế hoạch phụ đạo học sinh yếu kém, bồi dưỡng học sinh giỏi dựa trên cơ sở khảo sát chất lượng đầu năm.

2. Thường xuyên trao đổi rút kinh nghiệm trong việc ra đề kiểm tra thường xuyên và định kì theo đúng tinh thần đổi mới kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh môn Ngữ văn theo hướng phát triển năng lực nhằm tác động đến học sinh, giúp học sinh tự điều chỉnh phương pháp học tập môn Ngữ văn cho phù hợp; đồng thời, cũng qua kết quả học tập của học sinh, giáo viên điều chỉnh phương pháp dạy học cho phù hợp năng lực của học sinh để đạt kết quả tốt nhất.

3. Trong sinh hoạt tổ chuyên môn, cần chú trọng sinh hoạt tổ chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học để qua đó, tìm hiểu năng lực của học sinh (nhất là năng lực sử dụng ngôn ngữ, năng lực đọc hiểu và tạo lập văn bản...) để tìm kiếm giải pháp về cách thức tổ chức dạy học, ôn tập phù hợp với năng lực học tập của học sinh.

4. Nội dung giáo án phải thể hiện đúng, đủ các đơn vị kiến thức (theo kiến thức, kỹ năng) và cách tổ chức dạy học hợp lí. Đặc biệt đối với lớp 12, việc tổ chức ôn tập thi tốt nghiệp THPT cần hệ thống hóa kiến thức (giúp học sinh nhớ và nhớ một cách chính xác); hướng dẫn học sinh vận dụng kiến thức trong làm bài thông qua các câu hỏi ôn tập và giúp học sinh nắm vững kiến thức về tiếng Việt để từ đó vận dụng có hiệu quả trong đọc hiểu cũng như tạo lập văn bản.

5. Tổ trưởng chuyên môn Ngữ văn định hướng, góp ý, điều chỉnh nội dung giáo án (theo bài học, tiết học) của giáo viên trong tổ trước khi lên lớp và theo dõi,

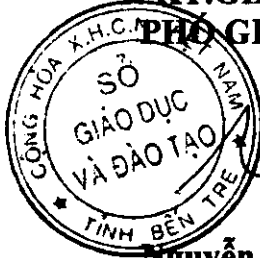
kiểm tra việc thực hiện dạy học thông qua việc thường xuyên kiểm tra giáo án, dự giờ và dự giờ không báo trước khi cần thiết.

Sở GD&ĐT yêu cầu các Phòng GD&ĐT (chi đạo các trường THCS), các trường THPT triển khai việc thực hiện dạy học môn Ngữ văn theo hướng dẫn tại công văn này. Trong quá trình thực hiện, nếu có vướng mắc hoặc cần thông tin bổ sung, liên hệ trực tiếp với Sở GD&ĐT (Phòng Giáo dục Trung học) để được hướng dẫn.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu: VT, GDTrH.

KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

Nguyễn Văn Huân